

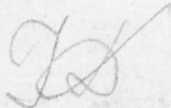
1922
ΔΚΜ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΤΟΥ Α΄ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΛΟΓΩΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Γ΄. ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

ΥΠΟ
Γ. ΜΠΙΧΟΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΙΣ «ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ»
Ὁδὸς Γ΄. Σεπτεμβρίου 28
1922

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΤΟΥ Α΄ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΛΟΓΩΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Γ΄ ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

ΥΠΟ

Γ. ΜΠΙΘΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΙΣ «ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ»
Ὀδὸς Γ΄, Σεπτεμβρίου 28
1922

Πρὸς ἀκριβεστέραν καὶ τελειότεραν κατανόησιν τῆς ἐρμη-
νείας εἰς πλεῖστα χωρία τοῦ ἐρμηνευομένου συγγραφέως τὰ ῥή-
ματα τῶν κυρίων προτάσεων, τὰ ἀπαρέμφατα τὰ ἐξαρτώμενα ἐξ
αὐτῶν, αἱ ἀναλυόμεναι μετοχαί, αἱ δευτερεύουσαι προτάσεις κτλ.
σημειοῦνται διὰ παχύτερων γραμμάτων ὁμοίως διὰ τὸν αὐτὸν
λόγον παρὰ τὴν ἐρμηνείαν *τίθενται, πολλάκις ἐν παρενθέσει*
αἱ ἀντίστοιχοι λέξεις καὶ φράσεις τοῦ κειμένου καὶ λέξεις καὶ
φράσεις, αἱ ὁποῖαι νοοῦνται ἕξωθεν καὶ χρησιμεύουσι πρὸς συμ-
πλήρωσιν τῶν διαφορῶν ἐννοιῶν.

Πᾶν ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ μεταφραστοῦ.

Γ. Μουδρ.

Θ Α΄ ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

1. Ἐὰν μὲν ἐπρόκειτο (=προϋτίθετο), ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νὰ ὁμιλῇ τις περὶ νέας τινὸς ὑποθέσεως (=περὶ καινοῦ πράγμ.), ἀφοῦ κρατήσω τὸν ἑαυτὸν μου (=ἐπιτοχόν), ἕως ὅτου ἤθελον εἶπει τὴν γνώμην των (=ἀπεφήναντο ἂν γνώμ.) οἱ πλεῖστοι τῶν συνειθισμένων (=τῶν εἰθιότων) (νὰ ἐκφράξωσι τὴν γνώμην των), *ἐὰν μὲν ἤρσεσκεν εἰς ἐμέ τι ἐκ τούτων*, τὰ ὅποια ἤθελον εἶπει οὗτοι (=τῶν ὑπὸ τούτων ῥηθέντων), *θὰ ἡσύχαζον* (=ἡσυχίαν ἂν ἤγον) (θὰ ἐσιώπων), *ἐὰν δὲ δὲν* (=εἰ δὲ μὴ) (ἤρσεσκον εἰς ἐμὲ τὰ λεχθέντα ὑπὸ τούτων), *τότε καὶ ἐγὼ* (=καὶ αὐτὸς) *θὰ προσεπάθουν* (=ἐπειρώμην ἂν) νὰ λέγω, ἐκεῖνα τὰ ὅποια φρονῶ (=ἃ γινώσκω) (τὴν γνώμην μου)· *ἐπειδὴ δὲ συμβαίνει* νὰ σκεπτόμεθα τώρα δὰ (=νυνὶ) περὶ τούτων, περὶ τῶν ὁποίων (=ὑπὲρ ὧν) πολλάκις πρότερον ἔχουσι ὁμιλήσει οὗτοι (οἱ συνήθεις ῥήτορες) *νομίζω, ὅτι*, ἂν καὶ ἐσηκώθῃ (=ἀναστάς) πρῶτος (διὰ νὰ ὁμιλήσω), *εὐλόγως* (=εἰκότως) *ἤθελον τύχει συγνώμης* (ἤθελεν συγχωρηθῆ εἰς ἐμὲ τοῦτο). Διότι, *ἐὰν οὗτοι* κατὰ τὸ παρελθόν (=ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου) ἤθελον συμβουλεύσει τὰ δέοντα, *σεῖς* εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν (=νῦν) δὲν θὰ ἔπρεπε καθόλου (=οὐδὲν) νὰ σκέπτησθε.

2. Πρῶτον μὲν λοιπὸν δὲν πρέπει σεῖς, ὧ ἄνδρες Ἀθην., ν' ἀθυμῆτε διὰ τὴν παροῦσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων (=τοῖς παροῦσι πράγμασιν), καὶ ἐὰν ἀκόμη φαίνωνται (=δοκεῖ) ταῦτα (τὰ πράγματα), ὅτι εὐρίσκονται εἰς πολὺ (=πάνυ) κακὴν κατάστασιν (=φαύλως ἔχειν). *Διότι ἐκεῖνο*, τὸ ὁποῖον εἶνε χεῖριστον ἐν τῷ παρελθόντι (=ἐκ τοῦ παρελ. χρόνου), *τοῦτο* εἶνε ὠφελιμώτατον (=βέλτιστον) διὰ τὸ μέλλον. Ποῖον λοιπὸν εἶνε τοῦτο; (τοῦτο εἶνε τὸ χεῖριστον) διὰ τὸ ὁποῖον (=ὅτι) τὰ

πράγματα (ὑμῶν) εὐρίσκονται εἰς κακὴν κατάστασιν (=κακῶς ἔχει), διότι σεῖς οὐδὲν πράττετε (=οὐδὲν ποιούντων ὑμῶν) ἐξ ἐκείνων, τὰ ὅποια πρέπει (να πράττητε) (=τῶν δεόντων), (καὶ λέγω τοῦτο) *διότι βεβαίως* (=τοι), *ἐὰν τὰ πράγματα εὐρίσκοντο* (=εἶχεν) *οὕτως* (δηλ. ἐν κακῇ καταστάσει), ἐνῶ σεῖς ἐκάμνετε (=πραττόντων ὑμῶν) ὅλα, ὅσα ἔπρεπε (να κάμνητε) (=πάνθ' ἃ προσῆκε), *οὐδεμία ἐλπίς θὰ ὑπῆρχε* (=ἂν ἦν) *να βελτιωθῶσι* (=βελτίω γενέσθαι).

3. *Ἐπειτα πρέπει σεῖς ν' ἀναλογίζησθε* (=ἐνθυμητέον) καὶ παρ' ἄλλων ἀκούοντες καὶ ἐνθυμούμενοι, ὅσοι ἐξ ὑμῶν οἱ ἴδιοι γνωρίζετε (=τοῖς εἰδόσιν αὐτοῖς), *πόσον μεγάλην* (=ἡλί- κην) *δύναμιν*, ἂν καὶ εἶχόν ποτε (=ἔχόντων Λακεδ.) οἱ Λακε- δαιμόνιοι— δὲν εἶνε δὲ πολὺς καιρὸς, ἀφ' οὔτου (=ἐξ οὗ) (συνέβη) τοῦτο (ὄχι πρὸ πολλοῦ)— *πόσον* (=ὥς) *καλῶς* καὶ *πρεπόντως* (=προσηκόντως) *δὲν ἐπράξατέ τι ἀνάξιον τῆς πόλεως* (ἀνάρ- μοστον εἰς τὴν δόξαν τῆς πόλεως), *ἀλλὰ τοῦναντίον ἀνελάβετε* (=ὑπεμείνατε) τὸν πόλεμον ἐναντίον ἐκείνων (τῶν Λακεδ.) πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ δικαίου. Πρὸς ποῖον λοιπὸν σκοπὸν (=τίνος ἕνεκα) λέγω ταῦτα; ἵνα μάθητε καὶ ἐννοήσητε, ὧ ἄνδρες Ἰσθμ., *ὅτι*, ἐὰν σεῖς φυλάττησθε (=φυλαίτομ. ὑμῶν) (προσέχητε), *οὐδὲν* (πρᾶγμα) *εἶνε* φοβερὸν (ἐπικίνδυνον), *οὔτε*, ἂν παραμελήτε, *εἶνε τοιοῦτον*, ὅποῖον σεῖς θὰ ἐπεθυμεῖτε (=βούλοισθε ἂν), *ἔχοντες ὡς παραδείγματα* (=χρῶμενοι παραδείγμ.) *τὴν δύναμιν* (=τῇ ῥώμῃ) τῶν Λακεδ. κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον (=τότε), τὴν ὁποίαν (=ἧς) ἐνικάτε (=ἐκρατεῖτε), διότι προσείχατε (εἶχετε στρέψει τὴν προσοχὴν σας) εἰς τὰ πράγματα τῆς πόλεως (=τοῖς πράγ- μασι), *καὶ τὴν παρούσαν* (τὴν σημερινήν) *αἰθέρειαν* (=τῇ νῦν ὕβρει) *αὐτοῦ* (τοῦ Φιλίππου), ἕνεκα τῆς ὁποίας (=δι' ἧν) ἀνη- σιχοῦμεν (=ταραττόμεθα), διότι οὐδόλως φροντίζομεν (=ἐκ τοῦ μηδὲν φροντίζειν) περὶ ἐκείνων, διὰ τὰ ὅποια ἔπρεπε (=ὧν ἔχρησθαι) ἡμεῖς (να φροντίζομεν).

4. *Ἐὰν δὲ κανεῖς ἐξ ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἰσθμ., νομίζη, ὅτι*

ὁ Φίλιππος εἶνε δυσκολοπολέμητος, διότι παρατηρεῖ (=σκοπῶν) καὶ τὸν μέγαν ἀριθμὸν (=τὸ πλῆθος) τῆς (στρατιωτικῆς) δυνάμεως, ἣ ὁποία ὑπάρχει εἰς αὐτόν, καὶ τὸ ὅτι ἔχουσι χαθῆ ὄλαι αἱ ὄχυραι θέσεις ἡμῶν (=τὰ χωρία) πρὸς βλάβην τῆς πόλεως (=τῆ πόλει), ἔχει μὲν ὀρθὴν γνώμην (σκέπτεται μὲν ὀρθῶς), ὡς λάβη ὁμῶς ὑπ' ὄψιν του (=λογισάσθω μέντοι) τοῦτο, ὅτι δηλ. εἵχομέν ποτε ἡμεῖς, ὧ ἄνδρες Ἀθην., τὴν Πύδναν καὶ τὴν Ποτείδαίαν καὶ τὴν Μεθώνην καὶ ὅλον τὸν ἐκεῖ τόπον πέριξ (=κύκλω) (τῶν πόλεων τούτων) φιλικὸν (=οἰκείον), καὶ πολλὰ ἐκ τῶν ἐθνῶν, τὰ ὁποία τώρα εἶνε εἰς τὴν ἔξουσίαν ἐκείνου (=τῶν μετ' ἐκείνου ὄντων) ἦσαν ἀνεξάρτητα καὶ ἐλεύθερα καὶ ἐπεθύμουν μᾶλλον (προετίμων) νὰ διάκεινται φιλικῶς (=ἔχειν οἰκείως) πρὸς ἡμᾶς παρὰ πρὸς ἐκεῖνον. Ἐὰν λοιπὸν ὁ Φίλιππος ἤθελε σκεφθῆ τότε οὕτω πως (=ἔσχε ταύτην τὴν γνώμην), ὅτι δηλαδὴ ἦτο δύσκολον αὐτός, ὅστις ἦτο ἄνευ συμμάχων (=ἔρημον ὄντα συμμ.), νὰ πολεμῇ κατὰ τῶν Ἀθηναίων, οἵτινες εἶχον τόσῳ πολλὰ (=τοσαῦτα) ὀρητήρια (=ἐπιταχίσματα) κατὰ τῆς χώρας του, δὲν θὰ ἔκαμνε τίποτε (=οὐδὲν ἂν ἐπραΐε) ἐκ τούτων, τὰ ὁποία μέχρι σήμερον (=νυνὶ) ἔχει κάμει (κατορθώσει), καὶ δὲν θὰ εἶχε τόσῳ μεγάλην δύναμιν. Ἀλλ' ἠγόνησε (=εἶδε), ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐκεῖνος καλῶς τοῦτο, ὅτι δηλαδὴ ὄλαι αὐταὶ αἱ ὄχυραι θέσεις κείνται (=ἔστι κείμενα) (τίθενται) ἐν τῷ μέσῳ (τῶν ἀγωνιζομένων) ὡς βραβεῖα (=ἄθλα) τοῦ πολέμου, καὶ φυσικὰ (=φύσει δὲ) τὰ (ἀγαθὰ) τῶν μὴ παρερρισκομένων (=τῶν ἀπόντων) εἰς τοὺς κινδύνους λαμβάνουσι (=ὑπάρχει) ἐκεῖνοι, οἵτινες παρερρῖσκονται (=τοῖς παροῦσι) εἰς αὐτούς, καὶ τὰ (ἀγαθὰ) τῶν ἀμελούντων (λαμβάνουσι) ἐκεῖνοι, οἵτινες ἔχουσι προθυμίαν (=τοῖς ἐθέλουσι) νὰ ἐνεργῶσι (=πονεῖν) καὶ νὰ ῥυποκινδυνεύωσι. Καὶ λοιπὸν πράγματι (=καὶ γὰρ τοι) ἐκεῖνος, ἐπειδὴ εἶχε ταύτην τὴν γνώμην (ἐσκέφθη οὕτως) (=χρησάμενος ταύτῃ τῇ γνώμῃ), ἔχει ὑποτάξει (=κατέστραπται) καὶ κατέχει ὅλα (ὅλας τὰς κτήσεις

ἡμῶν), ἄλλα μὲν ἐξ αὐτῶν (κατέχει) (=τὰ μὲν ἔχει), ὅπως ἠθέλε τις κατέχει (=ὡς ἂν τις ἔχοι) αὐτὰ κυρτεύσας (ἐλῶν) ἐν τῷ πολέμῳ, ἄλλα δὲ (κατέχει) (=τὰ δὲ ἔχει), ἀφοῦ συνῆψε (=ποιησάμενός) μετ' αὐτῶν συμμαχίαν καὶ φιλίαν· διότι ὅλοι ἐν γένει (οἱ ἄνθρωποι) ἐπιθυμοῦσι νὰ εἶνε σύμμαχοι καὶ νὰ προσέχωσι εἰς τούτους (νὰ συμπράττωσι μετὰ τούτων), τοὺς ὁποίους βλέπουσι, ὅτι εἶνε παρεσκευασμένοι καὶ (ὅτι) ἔχουσι τὴν ἀπόφασιν (=ἐθέλοντας) νὰ κάμνωσι, ὅσα πρέπει (νὰ κάμνωσι) (=τὸ καθήκόν των).

7. Ἄν λοιπὸν καὶ σεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀποφασίσητε (=ἐθέλησητε) νὰ σκεφθῆτε κατὰ τοιοῦτον τρόπον (=γενέσθαι ἐπὶ τῆς τοιαύτης γνώμης), τώρα (τουλάχιστον), ἀφοῦ βεβαίως (=ἐπειδὴ περ) δὲν (ἠθέλησατε) πρότερον (νὰ σκεφθῆτε οὕτω), καὶ ἂν ἕκαστος ἐξ ὑμῶν, ἐκεῖ, ὅπου (=οὔ) ὀφείλει (=δεῖ) καὶ θὰ ἠδύνατο νὰ παράσχη τὸν ἑαυτὸν του χρήσιμον εἰς τὴν πόλιν, ἀφοῦ ἀφήση (=ἀφείς) πᾶσαν πρόφασιν (=εἰρωνείαν), εἶνε (=ὑπάρχη) πρόθυμος νὰ ἐνεργῇ (=πράττειν), δηλ. ὁ μὲν ἔχων χρήματα (ἂν εἶνε πρόθυμος) νὰ εἰσφέρει, ὁ δὲ ἔχων στρατευσίμον ἡλικίαν (=ὁ δ' ἐν ἡλικίᾳ) (ἂν εἶνε πρόθυμος) νὰ ἐκστρατεύη, — ἵνα δὲ εἶπω συντόμως (=συνελόντι εἰπεῖν), ἂν ἀποφασίσητε νὰ γίνητε κύριοι τοῦ ἑαυτοῦ σας (=γενέσθαι ὑμῶν αὐτῶν) καὶ (ἂν) παύση ἕκαστος ἐξ ὑμῶν νὰ ἐλπίζη (=ἐλπίζων), ὅτι αὐτὸς μὲν (μόνος του) οὐδὲν θὰ κατορθώσῃ (=ποιήσῃ), ὁ δὲ πλησίον του θὰ πράξῃ ὅλα ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ τὰς ἰδικὰς σας (=τὰ ὑμέτερα αὐτῶν) (ὄχυράς θέσεις) θὰ ἀνακητήσητε, ἂν θέλῃ ὁ Θεός, καὶ τὰ ἀπολεσθέντα ἐκ τῆς ἀμελείας σας (=τὰ κατεργασθηκότα) πάλιν θὰ καταλάβητε καὶ ἐκεῖνον θὰ ἐκδικηθῆτε.

8. (Καὶ λέγω ταῦτα), διότι μὴ νομίζετε, ὅτι ἡ παροῦσα κατάστασις (=τὰ παρόντα πράγ.) ἐκείνου (τοῦ Φιλίππου), ὡς ἐὰν ἦτο θεός τις (=ὡς θεῶ), ἔχει στερεωθῆ (=πεπηγέναι), ὥστε νὰ εἶνε ἀθάνατος (=ἀθάνατα) (ἀμετάβλητος), ἀλλὰ (τοῦναντίον) καὶ ἐκεῖνον μισεῖ τις (ἕκαστος τῶν ὑπηκόων καὶ συμ-

μάχων του) και φοβεῖται, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ φθονεῖ, ἀκόμη και ἐξ ἐκείνων, οὔτινες φαίνονται (=τῶν δοκούντων), ὅτι διάκεινται πολὺ (=πάνυ) φιλικῶς (=οἰκείως) (πρὸς τὸν Φίλιππον)· και πάντα ἐν γένει (τὰ πάθη δηλ. τὸ μῖσος, ὁ φόβος και ὁ φθόνος), ὅσα βεβαίως ἐνυπάρχουσιν (=ἐν) εἰς μερικοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ταῦτα πρέπει νὰ πιστεύωμεν (=νομίξειν), ὅτι ἐνυπάρχουσι και εἰς (=καὶ—και ἐν) ἐκείνους, οὔτινες εἶνε σήμερον ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του (=τοῖς μετ' ἐκείνου). Ἀλλ' ὅμως πάντες οὗτοι οἱ λαοὶ (=πάντα ταῦτα) τώρα εἶνε συνεσταλμένοι ἐκ φόβου (=κατέπτηχε), διότι δὲν ἔχουσι καταφύγιον (=ἀποστροφὴν) ἔνεκα τῆς ἰδικῆς σας βραδύτητος και ἀμελείας, τὴν ὁποίαν λέγω, ὅτι πρέπει σεῖς εὐθύς (=ἤδη) (ἄνευ ἀναβολῆς) νὰ ἀφήσητε (=ἀποθέσθαι).

9. Διότι βλέπετε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, αὐτὸ τὸ ὁποῖον συμβαίνει (=τὸ πρᾶγμα), δηλαδὴ μέχρι ποίου βαθμοῦ (=οἷ) ἀναδειας (=ἀσελγείας) ἔχει προχωρήσει ὁ ἄνθρωπος (=ἄνθρωπος), ὁ ὁποῖος οὐδὲ ἐπιτρέπει εἰς σᾶς τὴν ἐκλογὴν (=αἵρεσιν) τοῦ νὰ ἐνεργῆτε ἢ νὰ ἡσυχάζητε, ἀλλὰ σᾶς ἀπειλεῖ και λέγει, καθὼς διαδίδουσιν (οἱ ἄνθρωποι), ὑπερηφάνους λόγους, και δὲν εἶνε (τοιούτος ὁ Φίλ.) ὥστε (=οἷος) ἔχων, ὅσα ἔχει ὑποτάξει, νὰ ἐφησυχάζη (νὰ ἀρκῆται εἰς ταῦτα), ἀλλὰ τούναντίον διαρκῶς ἀποκτᾷ πρὸς τούτοις (νέον) τι (=προσπεριβάλλεται τι) και περικυκλώνει (=περιστοιχίζεται) ἡμᾶς πέριξ (=κύκλω) καθ' ὅλα τὰ μέρη (=πανταχῆ) βραδύνοντας και καθημένους (ἀδρανεῖς).

10. Πότε λοιπόν, ὃ ἄνδρες Ἀθην., πότε θὰ πράξητε ὅσα πρέπει (=χρῆ) (νὰ πράξητε) (=τὸ καθήκόν σας); Ὅταν γίνῃ τί; Ὅταν ἀληθῶς μὰ (=νῆ) τὸν Δία παρουσιασθῆ (=ῆ) ἀπόλυτος ἀνάγκη. Ἀλλὰ τὰ συμβαίοντα σήμερον, πῶς πρέπει (=τί χρῆ) νὰ τὰ θεωρήσωμεν (=ἡγεῖσθαι). Διότι, ἐγὼ βεβαίως (=μὲν =μὴν) νομίζω, ὅτι ἡ κατασχύνη διὰ τὰ γινόμενα (=ὑπὲρ τῶν πραγμάτων) εἶνε σπουδαιότατη ἀνάγκη. Ἡ (μήπως) θέλετε, εἴπατέ μοι, περιερχομένοι (=περιῶντες) (ἀνὰ τὴν ἀγορὰν) νὰ

ἔρωτάτε ἀλλήλους (=πυνθάνεσθαι αὐτῶν)· «Υπάρχει νέον τι;». Λοιπὸν (=γὰρ) δύναται νὰ ὑπάρξῃ νεώτερόν τι (=καινότερον) ἢ ὅτι εἷς ἄνθρωπος Μακεδῶν καταπολεμεῖ (ὑμᾶς) τοὺς Ἀθηναίους καὶ (ὅτι) διοικεῖ (=διοικῶν) (διευθύνει) τὰ πράγματα τῶν Ἑλλήνων; «Ἐχει ἀποθάνει ὁ Φίλιππος;» «Ὁχι, μὰ τὸν Δία (δὲν ἀπέθανε), ἀλλ' ἀσθενεῖ». **Τί λοιπὸν σᾶς διαφέρει** (ἄφελει) **τοῦτο**; (Δὲν σᾶς ἄφελει τοῦτο καθόλου), διότι καὶ ἐν περιπτώσει κατὰ τὴν ὁποίαν (ἂν) οὗτος πάθῃ τι (ἀποθάνῃ), σεῖς ταχέως θὰ κάμητε ἄλλον Φίλιππον, ἂν βεβαίως προσέχετε εἰς τὰ συμφέροντα τῆς πόλεως (=τοῖς πράγμασι) οὕτω πως (ὅπως δηλ. μέχρι σήμερον)· διότι οὗτος δὲν ἔχει αὐξηθῆ τόσῳ πολὺ (=τεσοῦτον) ἔνεκα τῆς δυνάμεώς του (=παρὰ τὴν...), ὅσον ἔξ αἰτίας τῆς ἰδικῆς μας ἀμελείας. Ἄλλ' ὅμως (ἐκτὸς τούτου) (πρέπει νὰ ἔχητε ὑπ' ὄψιν σας) καὶ τὸ ἐξῆς (=καὶ τοῦτο)· ἐὰν δηλ. οὗτος **ἤθελε πάθῃ τι, καὶ** (ἐὰν) **ἢ τύχῃ** (=τὰ τῆς τύχης), ἢ ὁποία βεβαίως πάντοτε (φροντίζει περὶ ἡμῶν) καλύτερον παρ' ὅσον ἡμεῖς φροντίζομεν περὶ ἡμῶν τῶν ἰδίων, **πρὸς χάριν μας** (=ἡμῶν) **ἤθελε κατορθώσῃ τοῦτο** (τὸ νὰ ἀποθάνῃ ὁ Φίλιππος), **γνωρίζετε** (=ἴσθ' =ἴστε), **ὅτι**, ἐὰν μὲν εἴσθε πλησίον (τῆς Μακεδονίας) παρευρισκόμενοι (=ἐπιστάντες) εἰς ἅπαντα τὰ πράγματα (τοῦ Φιλίππου), **δύνασθε νὰ διοικήσῃτε** (=διοικήσασθε) αὐτά, ἐὰν εἶνε τεταραγμένα (=τεταραγμένοις), ὅπως θέλετε, **ἀλλὰ εἰς τὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὗρισκεσθε σήμερον** (=ὡς δὲ νῦν ἔχετε), **οὐδὲ ἐὰν αἱ περιστάσεις ἤθελον ἐπιτρέψῃ** (=διδόντων τῶν καιρῶν), **ἤθέλετε δυνῆθῃ νὰ ἀνακτήσῃτε τὴν Ἀμφίπολιν, διότι** εἴσθε μακρὰν (τῶν ἐν τῇ Μακεδ. πραγμάτων) (=ἀπηρημένοι) καὶ ὡς πρὸς τὰς (πολεμικὰς) παρασκευὰς καὶ ὡς πρὸς τὰς γνώμας.

13. Λοιπὸν παύω μὲν νὰ λέγω (=παύομαι λέγων), ὅτι πρέπει (=ὡς δεῖ...) σεῖς ὅλοι νὰ θέλητε νὰ πράττητε προθύμως (=ἐτοίμως) τὰ προσήκοντα (τὸ καθήκόν σας), διότι κατὰ τὴν γνώμην μου (=ὡς) τὸ ἔχετε ἐννοήσει καὶ εἴσθε πεπεισμένοι

(περὶ τούτου)· τὸν δὲ τρόπον τῆς πολεμικῆς παρασκευῆς, περὶ τῆς ὁποίας νομίζω (=ἦν...οἶομαι), ὅτι δύναται νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ (=ἀπαλλάξαι ἄν) ἐκ τῆς τοιαύτης (δυσχεροῦς) καταστάσεως τῶν πραγμάτων, καὶ τὸ πλήθος (τῶν στρατευσίμων), ὅσον (νομίζω, ὅτι δύναται νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ἐκ τῆς κτλ.) καὶ τὰ χρηματικά μέσα (=πόρους χρημ.), ὅσα (=οὔστινας) (νομίζω, ὅτι δύνανται νὰ μᾶς ἀπαλλάξουν ἐκ τῆς κτλ.), καὶ τὰ ἄλλα, πῶς (=ὡς) μοὶ φαίνονται, ὅτι δύνανται νὰ παρασκευασθῶσι (=παρασκευασθ. ἄν) καλύτερον καὶ ταχύτερον, εὐθὺς τῶρα (=καὶ δὴ) θὰ προσπαθῆσω νὰ σᾶς εἶπω, ἀφοῦ σᾶς παρακαλέσω (=δεηθεῖς) τόσον μόνον (=τοσοῦτον), ὅταν δηλαδὴ ἀκούσητε ὅλα ἐν γένει (ὅλας τὰς προτάσεις μου), ἐκφράσατε τὴν γνώμην σας (=κρίνατε) περὶ τούτων, μὴ ἐκφράζετε ὅμως τὴν γνώμην σας (=μὴ προλαμβάνετε), προστοῦ ἀκούσητε (=πρότερον) αὐτάς· καί, ἂν φαίνωμαι εἰς τινα (=δοκῶ τινα) ἐξ ἀρχῆς (τοῦ λόγου μου), ὅτι προτείνω νέαν τινα (πολεμικὴν) παρασκευήν, ἃς μὴ νομίζῃ οὗτος (=μηδ' ἠγείσθω), ὅτι ἐγὼ ζητῶ τὴν ἀναβολὴν τῶν πραγμάτων. Διότι δὲν προτείνουσιν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον πρέπει (=οὐ..., εἰς δέον λέγουσι), ὅσοι τυχὸν εἶπωσι (=οἱ...εἰπόντες) (ὅτι πρέπει νὰ παρασκευάσωμεν δύναμιν) «ταχέως» καὶ «σήμερον» — (διότι βεβαίως δὲν ἠθέλομεν δυνηθῆ νὰ ἐμποδίσωμεν (=κωλύσαι) (νὰ ἐπανορθώσωμεν) τὰς γενομένας μέχρι τοῦδε (=ἤδη) ζημίας (=τὰ ἤδη γεγενημένα) διὰ τῆς παρουσίας (=τῆ νυνί...) βοηθείας (δυνάμεως)—ἀλλὰ τούναντιον (προτείνει τὰ δέοντα), ὅστις ὑποδείξῃ, ποία παρασκευὴ καὶ πόση καὶ πόθεν (διὰ ποίων χρημάτων), ἀφοῦ παρασκευασθῆ (=πορισθεῖσα), θὰ δυνηθῆ νὰ παραμείνῃ διαρκῶς ὑπὸ τὰ ὄπλα (=διαμεῖναι), ἕως ὅτου ἢ παύσωμεν (=διαλυσώμεθα) τὸν πόλεμον (κατὰ τοῦ Φιλίππου) συμφιλιωθέντες μετ' αὐτοῦ (=πεισθέντες) ἢ νικήσωμεν (=περιγενώμεθα) τοὺς ἐχθρούς μας. Διότι τοιούτοτρόπως (ἐὰν ἠθέλομεν παρασκευάσει τοιαύτην δύναμιν), δὲν ἠθέλομεν κακοποιηθῆ (ὑποστῆ βλάβην τινα) (=πάσχομεν ἂν

κακῶς) ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ μέλλοντι (=τοῦ λοιποῦ). Ἐγὼ λοιπὸν νομίζω, ὅτι δύναμαι (=ἔχειν) νὰ προτείνω ταῦτα (τὴν παρασκευὴν τῆς τοιαύτης δυνάμεως), χωρὶς νὰ ἐμποδίζω, ἐὰν καὶ ἄλλος τις ὑπόσχεται εἰς σᾶς (=ἐπαγγέλλεται) τι. **Ἡ μὲν λοιπὸν ὑπόσχεσίς μου**, τόσον μεγάλη (σπουδαία) εἶνε, ἢ δὲ ἀνάπτυξις (=τὸ δὲ πρᾶγμα) **τῶν προτάσεών μου** παρσενθὺς (=ἤδη) θὰ δώσῃ τὴν ἀπόδειξιν (=δώσει ἔλεγχον) (θ' ἀποδείξῃ), (ἐὰν ἡ ὑπόσχεσίς μου εἶνε ἀληθῆς ἢ ψευδῆς), σεῖς δὲ θὰ ἐκφέρητε τὴν γνώμην σας (περὶ αὐτῆς).

16. Πρῶτον μὲν λοιπὸν, ὦ ἄνδρ. Ἀθην., **λέγω, ὅτι** πρέπει νὰ παρασκευάσῃτε πεντήκοντα τριήρεις, ἔπειτα δὲ σεῖς οἱ ἴδιοι (=αὐτοὺς) νὰ σκέπησθε (=τὰς γνώμας ἔχειν) οὕτω πως, **ὅτι** (=ὡς) **δηλαδὴ**, ἐὰν παρουσιασθῇ ἀνάγκη τις (=ἐάν τι δέῃ), **πρέπει νὰ πλεύσῃτε** (=πλευστέον), ἀφοῦ σεῖς οἱ ἴδιοι ἐμβῆτε (=αὐτοῖς ἐμβᾶσι) εἰς αὐτάς. **Πρὸς δὲ τούτοις σᾶς προτείνω** (=κελεύω) **νὰ κατασκευάσῃτε** (=εὐτρεπίσαι) διὰ τοὺς ἡμίσεις ἐκ τῶν ἱππέων σας ἱππαγωγοὺς τριήρεις καὶ (φορηγὰ) πλοῖα ἀρκετά. Ταῦτα μὲν λοιπὸν (τὰ πλοῖα), **φρονῶ, ὅτι** πρέπει νὰ ὑπάρχωσι εἰς ὑμᾶς (νὰ ἔχητε) διὰ νὰ ἐμποδίζωσιν αὐτάς τὰς αἰφνιδίους ἐκστρατείας (=ἐπὶ τὰς ἐξαίφνης...) αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἰδικῆς του χώρας εἰς τὰς Πύλας (Θερμοπύλας) καὶ εἰς τὴν (Θρακικὴν) Χερσόνησον καὶ εἰς τὴν Ὀλυμπον, καὶ ὅπου δῆποτε ἐκεῖνος ἐπιθυμεί **διότι** **πρέπει νὰ ἐμβάλῃτε** (=παραστῆσαι) **εἰς τὸν νοῦν** (=τῇ γνώμῃ) **ἐκεῖνου, ὅτι** (=ὡς) **σεῖς**, ἀφήσαντες κατὰ μέρος αὐτὴν τὴν ὑπερβολικὴν (=ἐκ...τῆς ἄγαν) ἀμέλειάν σας, καθὼς (ἐξεστρατεύσατε) εἰς τὴν Εὐβοίαν καὶ (καθὼς) λέγουσι, ὅτι πρότερόν ποτε (ἐξεστρατεύσατε) εἰς τὴν Ἀλιάρτον καὶ τελευταῖον πρὸ ὀλίγου (=πρόην) εἰς τὰς Πύλας, **ἴσως ἠθέλετε ἐκστρατεύσει** (=ὀρμήσατε ἄν) **κατ' αὐτοῦ**. Τοῦτο (ἡ τοιαύτη παρασκευὴ) δὲν εἶνε βεβαίως (=οὔτοι) ὄλως διόλου ἀξία καταφρονήσεως (=εὐκαταφρόνητον), καὶ ἐὰν δὲν ἠθέλετε κάμει αὐτὸ τοῦτο (δηλ. νὰ ἐκστρατεύητε κατ' αὐτοῦ), καθὼς (=ὡς) ἐγὼ τοῦλάχιστον ὑπο-

στηρίζω, ὅτι πρέπει (να κάμητε)· *ἵνα ἢ ἐκ φόβου*, ἐπειδὴ γνωρίζει (=εἰδώς), ὅτι σεῖς εἴσθε παρεσκευασμένοι (=εὐτρεπεῖς) —(διότι θὰ μάθη (=εἴσεται) ἐκεῖνος (τὴν παρασκευήν σας)* διότι ὑπάρχουσιν (ἐδῶ), ὑπάρχουσιν οἱ ἀναγγέλλοντες εἰς ἐκεῖνον ὅλα (τὰ νέα) ἐξ ἡμῶν τῶν ἰδίων περισσότεροι παρ' ὅσον ἔπρεπε (να εἶνε)— *ἡσυχάζη* (=ἡσυχίαν ἔχη) ἢ καταφρονήσας (=παριδῶν) ταῦτα (τὴν προετοιμασίαν σας) (ἵνα) *καταληφθῆ* (=ληφθῆ) *ἀπροφύλακτος*, διότι δὲν (θὰ) εἶνε κανὲν ἐμπόδιον (=ἐμποδῶν) εἰς σᾶς να πλέητε ἐναντίον τῆς χώρας ἐκείνου, ἐὰν δώση εὐκαιρίαν (=καιρὸν) εἰς τοῦτο.

19. Ταῦτα μὲν εἶνε ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα λέγω, ὅτι πρέπει ὑπὸ πάντων ὑμῶν να ἔχωσιν ἀποφασισθῆ (=δεδοχθαι) *καὶ ὅτι πρέπει* (=προσῆκειν) να ἔχωσι παρεσκευασθῆ· ἀλλὰ πρὸ τούτων (τῆς παρασκευῆς τῶν πλοίων) λέγω, ὡ ἄνδρες Ἀθην., ὅτι πρέπει σεῖς να προετοιμάσητε περὶ κινήτινα δύναμιν, ἵνα αὕτη (=ἡ) διαρκῶς πολεμῆ καὶ κακοποιῆ (βλάβη) ἐκεῖνον (τὴν χώραν ἐκείνου. (*Ἄς*) *μὴ μοῦ (λέγγ τις)* δέκα χιλιάδας μὴδὲ εἴκοσι χιλιάδας μισθοφόρους (=ξένους), μὴδὲ αὐτὰς τὰς δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι γράφονται ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς (=τὰς ἐπιστολιμαίους) (πρὸς τοὺς στρατηγούς), *ἀλλὰ τοῦναντίον* (λέγω, ὅτι πρέπει να παρεσκευάσητε δύναμιν), -ἢ ὁποῖα (=ἡ) θὰ ἀνήκη εἰς τὴν πόλιν (=ἔσται τῆς πόλεως) *καὶ (ἡ ὁποῖα)*, ἐὰν (=κᾶν) σεῖς ἐκλέξητε (=χειροτονήσητε), εἴτε (=κᾶν) περισσοτέρους (στρατηγούς), εἴτε (=κᾶν) τὸν δεῖνα, εἴτε (=κᾶν) οἷονδῆποτε ἄλλον (=ὄντινοῦν) στρατηγόν, *θὰ ὑπακούη* (=πεισεται) *εἰς τοῦτον* καὶ θὰ τὸν ἀκολουθῆ. Προτείνω πρὸς τούτοις εἰς ταύτην τὴν δύναμιν να προμηθεύσητε καὶ τροφήν (σιτηρέσιον).

20. Ποῖα δὲ θὰ εἶνε αὕτη ἡ δύναμις καὶ πόση καὶ πόθεν (διὰ τίνων χρηματικῶν μέσων) θὰ ἔχη τὴν τροφήν (τὸ σιτηρέσιον), καὶ πῶς θὰ θελήσῃ (θὰ δυνηθῆ) να πράττη ταῦτα; ἐγὼ θὰ σᾶς ὑποδείξω (=φράσω) διαπραγματευόμενος (=διεξιῶν) ἐν ἑκάστον (=καθ' ἑκάστον) ἐκ τούτων χωριστὰ (=χωρὶς). Προ-

τείνω μὲν μισθοφόρους στρατιώτας (=ξένους)—καὶ (προσέχετε) πῶς νὰ μὴ κάμητε (=ὄπως μὴ ποιήσετε), ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον πολλάκις ἔβλαψεν ὑμᾶς· δηλαδὴ ἐν ᾧ νομίζετε, ὅτι ὅλα εἶνε κατώτερα (=ἐλάττω) παρ' ὅσον ἔπρεπε (=τοῦ δέοντος), καὶ ἐν ᾧ ἐγκρίνετε (=αἰρούμενοι) τὰ μέγιστα ἐν τοῖς ψηφίσμασι, (ὅταν ἔλθῃτε) ἐν αὐτῇ τῇ πράξει (=ἐπὶ τῷ πράττειν) (δηλ. ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ψηφισμάτων σας), δὲν ἐκτελεῖτε καὶ τὰ μικρά· ἀλλ' ἀφοῦ ἐκτελέσητε τὰ μικρά καὶ προμηθεύσητε (σιτηρέσιον), προσθέτετε (=προστίθετε) εἰς ταῦτα (=τούτοις) (τὰ μικρά), ἃν ταῦτα φαίνονται, ὅτι εἶνε κατώτερα (παρ' ὅσον ἔπρεπε). **Λοιπὸν προτείνω** ἐν συνόλῳ (=τοὺς πάντας) δισχιλίους (πεζοὺς) στρατιώτας, **λέγω δέ, ὅτι** πρέπει οἱ πεντακόσιοι ἐκ τούτων (τῶν στρατιωτῶν) νὰ εἶνε (πολίται) Ἀθηναῖοι, ἐκστρατεύοντες (=στρατευσόμενοι) ἕξ οἰασθήποτε (=ἕξ ἧς ἂν τινος) ἡλικίας φαίνεται εἰς σᾶς (νομίζετε σεῖς), ὅτι εἶνε καλὸν (=καλῶς ἔχειν), ἐπὶ ὠρισμένον (=τακτὸν) χρόνον (χρονικὸν διάστημα), καὶ νὰ μὴ εἶνε τοῦτο μακρόν, ἀλλ' ὅσον φαίνεται εἰς σᾶς, ὅτι εἶνε καλὸν (συμφέρει), καὶ διαδοχικῶς (=ἐκ διαδοχῆς). **οἱ δὲ λοιποὶ** (=τοὺς δ' ἄλλους) **στρατιῶται** (οἱ χίλιοι πεντακόσιοι) **προτείνω** νὰ εἶνε μισθοφόροι. **Καὶ μετὰ τούτων** (προτείνω) νὰ εἶνε διακόσιοι ἱππεῖς, ἐκστρατεύοντες κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθὼς (ἐκστρατεύουσι) καὶ οἱ πεζοὶ στρατιῶται· **καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα** πρὸς μεταφορὰν τούτων (=τούτοις). Καὶ ταῦτα μὲν, ἃς γίνωσι οὕτω (=εἶεν)· καὶ τί (ἄλλο) πρὸς τούτοις (προτείνω); **Δέκα ταχέας τριήρεις** (πολεμικὰ πλοῖα)· διότι ἔχομεν ἀνάγκην ἡμεῖς (=δεῖ.. ἡμῖν) καὶ ταχέων πολεμικῶν πλοίων, ἐπειδὴ ἐκεῖνος (ὁ Φίλιππος) ἔχει (=ἔχοντος ἐκείνου) ναυτικόν, ἵνα ἡ δύναμις (τῶν πεζῶν) πλεῖν ἂ σφαλῶς. **Πόθεν λοιπὸν θὰ εὐρεθῇ τὸ σιτηρέσιον** (=ἡ τροφή) **τούτων**; Ἐγὼ καὶ τοῦτο θὰ σᾶς εἴπω καὶ θὰ σᾶς ὑποδείξω, ἀφοῦ (προηγούμενος) σᾶς ἐξηγήσω (=ἐπειδὴν... διδάξω), **διατὶ** (=διότι) **νομίζω, ὅτι** τόσῳ μικρὰ (=ηλικαύτην) δύναμις **εἶνε ἀρκετὴ** (=ἀποχρῆν), καὶ (διατὶ) **προτείνω** οἱ ἐκστρατεύοντες μετὰ τῶν μισθοφόρων (=τοὺς συστρατευσόμενους) νὰ εἶνε πολῖται (Ἀθηναῖοι).

23. (Νομίζω), ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, (ὅτι) τόσῳ μὲν μικρὰ (=τοσαύτην) δύναμις (εἶνε ἀρκετὴ), **διὰ τοῦτο, διότι** (=ὅτι) **δὲν εἶνε δυνατὸν εἰς ἡμᾶς** (=οὐκ ἔνι ἡμῖν) τώρα (εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν) νὰ παρασκευάσωμεν δύναμιν, ἣτις θὰ δυ-

νηθῆ νὰ ἀντιπαράταχθῆ (=τὴν παραταξομένην) εἰς ἐκείνον (εἰς τὴν δύναμιν ἐκείνου), *ἀλλ' εἶνε ἀνάγκη* ληστροικῶς νὰ πολεμῶμεν (=ληστεύειν) καὶ τοῦτον τὸν τρόπον τοῦ πολέμου νὰ μεταχειριζώμεθα κατ' ἀρχὰς (=τὴν πρώτην)· *δὲν πρέπει λοιπὸν αὐτῇ* (ἡ δύναμις) *νὰ εἶνε ὑπέρογκος* (νὰ υπερβαίῃ τὰς χρηματικὰς δυνάμεις μας) —διότι δὲν ὑπάρχει (πρὸς συντήρησιν αὐτῆς) μισθὸς καὶ σιτηρέσιον—*οὐδὲ νὰ εἶνε ὅλως διόλου μικρὰ* (=ταπεινὴν). Προτείνω δὲ νὰ παρευρίσκωνται καὶ νὰ συμπλέωσι (μετὰ τῶν μισθοφόρων) πολῖται, διὰ τοῦτο, *διότι* (=ὅτι) *ἔχω ἀκούσει* (=ἀκούω), *ὅτι ἡ πόλις ἔτρεφε* (συνετήρει) ἐν τῇ Κορίνθῳ μισθοφορικὸν στρατὸν (=ξενικὸν) καὶ πρότερόν ποτε, τοῦ ὁποῖου (=οὗ) ἦτο ἡγεμὼν (στρατηγὸς) (=ἡγεῖτο) ὁ Πολύστρατος καὶ ὁ Ἰφικράτης καὶ ὁ Χαβρίας καὶ μερικοὶ ἄλλοι, *καὶ ὅτι σεῖς οἱ ἴδιοι ἐξεστρατεύετε μετὰ τούτου τοῦ μισθοφορ. στρατοῦ* (=σουστρατεύεσθαι) καὶ γνωρίζω ἐξ ἀκοῆς (=ἀκούων), ὅτι οὗτοι οἱ μισθοφόροι παρατασσόμενοι μετ' ὑμῶν ἐνίκων τοὺς Λακεδαιμ. καὶ σεῖς (παρατασσόμενοι) μετ' ἐκείνων (ἐνικᾶτε αὐτούς). Ἄφ' οὗτου (=ἐξ οὗ χρόνου) δὲ τὰ μισθοφορικὰ στρατεύματα μόνα τῶν (=αὐτὰ κατ' αὐτὰ) (ἀνευ δηλ. πολιτῶν Ἀθηναίων) ἐκστρατεύουσι δι' ὑμᾶς (=ὑμῖν), βλάπτουσι (=νικᾷ) τοὺς φίλους καὶ τοὺς συμμάχους ὑμῶν, οὕτω δὲ οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ἐχούσι γίνεαι ἰσχυρότεροι (=μειζόνες) παρ' ὅσον ἔπρεπε (=τοῦ δέοντος). *Καὶ ἀφοῦ* (τὰ ξενικὰ ταῦτα στρατεύματα) *ὀπίσωσιν ἐν βλέμμα* (=παρακύψαντα) εἰς τὸν πόλεμον, τὸν ὁποῖον κάμνει ἡ πόλις, *ταχέως πλέουσι* (=οἴχεται πλέοντα) πρὸς τὸν Ἀρτάβαζον, καὶ ἵνα εἴπω ὀρθότερον (=μᾶλλον) (πλέουσι) εἰς οἰονδήποτε ἄλλο μέρος (=πανταχοῦ) (παρὰ ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν), *ὁ δὲ στρατηγὸς ἀκολουθεῖ* (τὰ μισθοφορ. στρατεύματα), *δικαίως* (=εἰκότως)· *διότι δὲν εἶνε δυνατὸν* (=ἔστι) *νὰ ἄρχῃ τις* (νὰ εἶνε στρατηγὸς) *χωρὶς νὰ δίδῃ μισθὸν* (εἰς τὰ στρατεύματά του).

25. Τί λοιπὸν σᾶς συμβουλευώ (κελεύω) (νὰ κάμητε) ; (σᾶς συμβουλευώ) *νὰ ἀφαιρέσητε* (=ἀφελεῖν) τὰς προφάσεις (τὰς δικαιολογίας) τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῶν στρατιωτῶν, *ἀφοῦ προμηθεύσητε* μισθὸν εἰς αὐτούς, *καὶ ἀφοῦ τοποθετήσητε πλησίον αὐτῶν* (=παρακαταστήσαντας) ἰδικούς σας στρατιώτας (Ἀθηναίους), ὡς ἐπόπτας (μάρτυρας) τῶν πράξεων τοῦ στρατηγοῦ (=τῶν στρατηγουμένων), *διότι βεβαίως τῶρα* (σήμερον) *εἶνε γελοῖον* (=γέλως) *πρᾶγμα*, ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον

(=ὡς) (ὅπως) μεταχειριζόμεθα τὰ πράγματα (φροντίζομεν περὶ τῶν πολεμικῶν πραγμάτων). Διότι, εἴαν τις, ἤθελεν ἐρωτήσει (=ἔροιτο) ὑμᾶς, «ἔχετε εἰρήνην, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι;» «Μὰ τὸν Δία» ἠθέλετε εἶπει (=εἶποιτε ἄν), «ἡμεῖς βεβαίως δὲν (=οὐχ) (ἔχομεν εἰρήνην, ἀλλὰ πολεμοῦμεν κατὰ τοῦ Φιλίππου». **Ἀλλὰ δὲν ἐξελέγετε** (=οὐκ ἐχειροτονεῖτε) ἐξ ὑμῶν τῶν ἰδίων δέκα ταξίαρχους (διοικητὰς στρατιωτικῶν σωμάτων) καὶ στρατηγούς καὶ φυλάρχους (διοικητὰς τοῦ ἱππικοῦ) καὶ δύο ἱπάρχους; **Τί λοιπὸν κάμνουσιν οὗτοι** (οἱ ἐκλεγόμενοι ἄρχοντες); ἐκτὸς ἐνὸς ἀνθρώπου (ἐνὸς ἄρχοντος), τὸν ὁποῖον ἀποστέλλετε εἰς τὸν πόλεμον, οἱ λοιποὶ (ἄρχοντες) προπορεύονται τῶν (παννγηρικῶν) πομπῶν (=πέμπουσι πομπὰς) μετὰ τῶν ἱεροποιῶν (τῶν διοργανωτῶν τῶν ἑορτῶν) πρὸς εὐχαρίστησίν σας (=ὑμῶν)· **διότι καθὼς οἱ κατασκευάζοντες** (=οἱ πλάττοντες) τοὺς πηλίους (ταξίαρχους καὶ φυλάρχους) (κατασκευάζουσιν αὐτοὺς διὰ νὰ τοὺς πωλήσωσιν εἰς τὴν ἀγοράν), **(τοιουτοτρόπως καὶ ὑμεῖς)** ἐκλέγετε τοὺς ταξίαρχους καὶ τοὺς φυλάρχους διὰ τὴν ἀγοράν (=εἰς τὴν ἀγοράν) (ἵνα δηλ. προπορεύωνται τῶν ἐν τῇ ἀγορᾷ πομπῶν), καὶ ὄχι διὰ τὸν πόλεμον. **Λοιπὸν δὲν ἔπρεπε** (=οὐ γὰρ ἔχρην), ὦ ἄνδρες Ἀθην., **νὰ εἶνε** (=εἶναι) (νὰ ἐκλέγωνται) οἱ ταξίαρχοι ἐξ ὑμῶν, ὁ ἵππαρχος ἐξ ὑμῶν, καὶ ἐν γένει οἱ ἄρχοντες (νὰ εἶνε) ἰδικοὶ σας (=οἰκείους...), **ἵνα ἦτο** (=ἦν) **πράγματι** (=ὡς ἀληθῶς) **ἡ δύναμις τῆς πόλεως** (ἵνα ἡ στρατιωτ. δύναμις ἐξηρατᾶτο ἐκ τῆς πόλεως); Ἄλλ' εἰς μὲν τὴν Λῆμνον πρέπει νὰ πλέῃ ὁ ἵππαρχος (ὁ ἐκλεγόμενος) ἐξ ὑμῶν τῶν ἰδίων (=παρ' ὑμῶν), τῶν δὲ ἀγωνιζομένων ὑπὲρ τῶν κτήσεων (=τῶν κτημάτων) τῆς πόλεως νὰ εἶνε ἵππαρχος ὁ Μενέλαος (ὁ ξένος); Καὶ δὲν λέγω ταῦτα κατηγορῶν τὸν ἄνδρα τοῦτον, ἀλλ' ἔπρεπεν οὗτος νὰ ἔχη ἐκλεχθῆ (=χειροτ. εἶναι) ὑφ' ὑμῶν, ὅστισδήποτε καὶ ἂν εἶνε.

28. Ἴσως δὲ νομίζετε, ὅτι ταῦτα μὲν λέγονται ὀρθῶς, τὸ δὲ (ζήτημα) τῶν χρημάτων δηλ. πόσα θὰ εἶνε (τὰ χρήματα) καὶ πόθεν θὰ ἐξευρεθῶσι ταῦτα, **ἐπιθυμεῖτε** (=ποθεῖτε) (ἀναμένετε) πρὸ πάντων (=μάλιστα) ν' ἀκούσητε. Τοῦτο παρενθὺς (=δὴ) (ὅπως σεῖς ἐπιθυμεῖτε) καὶ ἐγὼ θὰ διαπραγματευθῶ (=περάνω). Λοιπὸν ὡς πρὸς τὰ χρήματα (σᾶς λέγω τὰ ἐξῆς)· **ὑπολογίζεται** (=ἔστι) **μὲν** ἡ τροφή (ἢ συντήρησις), μόνον τὸ σιτηρέσιον **διὰ τὴν δύναμιν ταύτην** (τὴν ὁποίαν σᾶς προέτεινα), ἐνε-

νήκοντα τάλαντα καὶ προσέτι ὀλίγον ἀκόμη (=μικρόν τι πρὸς), *διὰ τὰς δέκα μὲν* ταχείας ναῦς τεσσαράκοντα τάλαντα, δηλ. εἴκοσι μναῖ δι' ἕκαστον πλοῖον (=εἰς τὴν ναῦν) κατὰ μῆνα (=τοῦ μηνός), *διὰ δὲ τοὺς δισχιλίους στρατιώτας*, ἄλλα τόσα (=τοσαῦτα ἕτερα) τάλαντα (δηλ. τεσσαράκοντα), ἵνα ἕκαστος στρατιώτης (=ὁ στρατιώτης) λαμβάνῃ ὡς σιτηρέσιον δέκα δραχμὰς κατὰ μῆνα, *διὰ δὲ τοὺς ἱππεῖς*, οἱ ὅποιοι ἀνέρχονται (=οὔσι) εἰς διακοσίους, ἕαν ἕκαστος (ἕξ αὐτῶν) λαμβάνῃ τριάκοντα δραχμὰς κατὰ μῆνα, (ὑπολογίζεται τὸ σιτηρέσιον αὐτῶν) δώδεκα τάλαντα. *Ἐὰν δέ τις ἐξ ὑμῶν νομίζῃ, ὅτι* τὸ νὰ ἔχωσιν οἱ στρατιῶται (=ὑπάρχειν τοῖς στρατευομ.) σιτηρέσιον, *εἶνε* μικρὸν βοήθημα (=μικρὸν ἀφορμὴν εἶναι) δὲν κρίνει (τὰ πράγματα) ὀρθῶς· διότι ἐγὼ γνωρίζω καλῶς (=σαφῶς), *ὅτι*, ἂν γίνῃ τοῦτο (ὥστε νὰ ἔχωσιν οἱ στρατιῶται τὸ σιτηρέσιον), *τὰ λοιπὰ θὰ ἐξοικονομῇ* (=προσποριεῖ) ὁ ἴδιος ὁ στρατὸς ἀπὸ τὰ λάφυρα τοῦ πολέμου (=ἐκ τοῦ πολέμου), χωρὶς ν' ἀδικῇ κανένα ἐκ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν συμμάχων, *ὥστε νὰ ἔχη πλήρη* (=ἐντελῆ) *τὸν μισθόν του* (δηλ. τὸ σιτηρέσιον καὶ τὸν κυρίως μισθόν). Καὶ ἐγὼ εἶμαι ἕτοιμος πλέων μετὰ τῶν στρατιωτῶν μας (=συμπλέων), ὡς ἐθελοντής, νὰ πάσχω ὅ,τιδήποτε (=ὅτιοῦν), ἕαν ταῦτα δὲν ἔχουσιν οὔτω πως (ὅπως δηλ. σᾶς προτείνω). Πόθεν λοιπὸν (θὰ ἐξευρεθοῦν) τὰ χρήματα (=ὁ πόρος τῶν χρημ.) δι' ἐκεῖνα, τὰ ὅποια προτείνω νὰ γίνωσι παρ' ὑμῶν, τοῦτο παρευθὺς θὰ σᾶς εἶπω.

ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ

30. Ταῦτα μὲν εἶνε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, (τὰ χρήματα) τὰ ὅποια ἡμεῖς ἠδυνήθημεν νὰ ἐξεύρωμεν. *Ὅταν δὲ ψηφίζητε δι' ἀνατάσεως τῶν χειρῶν* (=ἐπιχειροτονῆτε) περὶ τῶν γνωμῶν (τῶν προτάσεων) (τῶν ρητόρων), ὅποιανδήποτε (ἕξ αὐτῶν) ἐγκρίνητε (=ἂν [=ἄ ἂν] ὑμῖν ἀρέσκη), *ψηφίσατε* (=χειροτονήσετε) (τὰς ἰδικὰς μου προτάσεις), ἵνα πολεμῆτε κατὰ τοῦ Φιλίππου ὄχι μόνον (διὰ τῶν δυνάμεων τῶν ἀναγραφομένων) ἐν τοῖς ψηφισμασι καὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἔργων.

31. *Φαίνεσθε δ' εἰς ἐμὲ* (ἐγὼ δὲ νομίζω), *ὅτι σεῖς* καλύτερον *ἠθέλετε ἀποφασίσαι* (=βουλευσασθαι ἂν) περὶ τοῦ πολέμου καὶ περὶ ὅλης τῆς προπαρασκευῆς ὑμῶν, *ἕαν ἠθέλετε λάβει*

ὕπ' ὄψιν (=εἰ...ἐνθυμηθεῖητε) σας καὶ ἠθέλετε σκεφθῆ (=λογίσαισθε) τὴν γεωγραφικὴν θέσιν (=τὸν τόπον) τῆς χώρας, πρὸς τὴν ὁποίαν πολεμεῖτε, *ὅτι ὁ Φίλιππος κατορθώνει* (=διαπράττει) τὰ περισσότερα διὰ τῆς βοηθείας τῶν (καταλλήλων) ἀνέμων (=τοῖς πνεύμασι) καὶ τῶν (καταλλήλων) ἐποχῶν (=ταῖς ὥραις) τοῦ ἔτους προλαμβάνων αὐτὰ (τοὺς ἀνέμους καὶ τὰς ἐποχὰς τοῦ ἔτους), καὶ κάμνει τὰς πολεμικὰς του ἐπιχειρήσεις (=ἐπιχειρεῖ), ἀφοῦ περιμεῖνη (=φυλάξας) τοὺς εἰρησίους ἀνέμους, ὁπότε (=ἡνίκα) ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ πλεύσωμεν ἐκεῖ (=ἀφικέσθαι ἐκεῖσε), παρὰ κατὰ τὸν χειμῶνα. *Πρέπει λοιπὸν ἡμεῖς*, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν (=ἐνθυμουμένους) ταῦτα, *νὰ μὴ πολεμῶμεν* διὰ στρατευμάτων (=βοηθείαις) (ἐτοιμαζομένων ταχέως καὶ ἐν καιρῷ ἀνάγκης)—διότι τότε θὰ καθυστεροῦμεν (=υστεριοῦμεν) εἰς ὅλα—*ἀλλὰ τὸναντίον* διὰ διαρκοῦς προπαρασκευῆς καὶ (μονίμου) δυνάμεως. *Εἶνε δὲ δυνατόν* (=ὑπάρχει) *εἰς σᾶς* (δύνασθε δὲ ὑμεῖς) *νὰ μεταχειρίζησθε μὲν ὡς χειμάδιον* (ὡς τόπον διαχειμάσεως) (=χρησθαι χειμαδίῳ) διὰ ταύτην (τὴν στρατιωτικὴν) δύναμιν (=τῇ δυνάμει) τὴν Λῆμνον καὶ τὴν Θάσον καὶ τὴν Σκιάθον καὶ τὰς νήσους τὰς εὐρισκομένας ἐν τῇ θέσει ταύτῃ, ἐν ταῖς ὁποίαις (=ἐν αἷς) καὶ λιμένες καὶ σίτος καὶ ὅλα ὑπάρχουσιν, ὅσα εἶνε ἀνάγκη (=χρῆ) νὰ ἔχη στρατός τις (=ὑπάρχειν στρατεύματι)· *κατὰ δὲ τὴν κατάλληλον ἐποχὴν* (=ὄραν) τοῦ ἔτους (κατὰ τὴν ἀνοιξιν), ὅτε εἶνε εὐκόλον νὰ προσεγγίσῃ (ἢ δύναμις) εἰς τὴν ξηρὰν (=γενέσθαι τῇ γῆ) (ν' ἀποβιβασθῆ) καὶ (ὅτε) οἱ ἄνεμοι εἶνε ἀσφαλεῖς (ἀκίνδυνοι), *εὐκόλως* (αὕτη ἡ δύναμις ἢ παραχειμάσασα εἰς ἐκείνους τοὺς τόπους) *θὰ παραμένῃ εἰς αὐτὴν τὴν χώραν* (=ἔσται πρὸς...) (τοῦ Φιλίππου) καὶ εἰς τὰ στόμια (=πρὸς τοῖς στόμασι) τῶν ἐμπορικῶν λιμένων (=τῶν ἐμπορίων) αὐτῆς.

33. *Πῶς μὲν λοιπὸν θὰ μεταχειρισθῆ* (=ἂ μὲν οὖν χρήσεται) τὴν δύναμιν ταύτην καὶ πότε, *θ' ἀποφασίση* ἐν τῇ καταλλήλῳ περιστάσει (=παρὰ τὸν καιρὸν) ὁ διορισθεὶς (=ὁ καταστάς) ὑφ' ὁμῶν στρατηγὸς εἰς ταῦτα· *ὅσα δὲ πρέπει σεῖς νὰ πράξητε* (=ὑπάρξαι παρ' ὁμῶν), ταῦτα περιλαμβάνονται (=ταῦτα ἐστίν) εἰς ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐγὼ ἔχω προτείνει ἐγγράφως (=γέγραφα). *Ἄν πρῶτον*, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, *προμηθεύσητε* (=ἐξεύρητε) τὰ χρήματα ταῦτα, περὶ τῶν ὁποίων ὡμίλησα (=λέγω) (ἐν τοῖς ἀνωτέρω), *καὶ* (ἂν) *ἔπειτα*, ἀφοῦ προε-

τοιμάσητε τὰ ἄλλα, δηλαδή τοὺς στρατιώτας, τὰ πλοῖα καὶ τοὺς ἱππεῖς, ὥστε νὰ εἶνε τέλεια (=έντελῆ), ὑποχρεώσητε (=κατακλείσητε) διὰ νόμου ὅλην τὴν δύναμιν ταύτην νὰ μένη ἔκει ἐπὶ τοῦ πεδίου τοῦ πολέμου (=ἐπὶ τῷ πολέμῳ), διορίζομενοι (=γιγνόμενοι) σεῖς οἱ ἴδιοι προμηθευταὶ (=πορισταὶ) καὶ ταμίαι τῶν χρημάτων, καὶ ζητοῦντες, παρὰ τοῦ στρατηγοῦ τὴν λογοδοσίαν τῶν πράξεων του, (τότε) θὰ παύσητε νὰ σκέπτησθε (=βουλεύομενοι) πάντοτε περὶ τῶν ἰδίων πραγμάτων καὶ νὰ μὴ κατορθώνετε τίποτε περισσότερον.

34. Καὶ πρὸς τοῦτοις ἀκόμη πρῶτον μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θὰ ἀφαιρέσητε τὸν σπουδαιότατον ἐκ τῶν χρηματικῶν πόρων ἐκεῖνον (τοῦ Φιλίππου). Ποῖος δὲ εἶνε οὗτος (ὁ σπουδαιότατος χρηματικὸς πόρος αὐτοῦ); Σᾶς πολεμεῖ οὗτος μὲ τὰ χρήματα τῶν ἰδικῶν σας συμμάχων, λεηλατῶν (=ἄγων καὶ φέρων) τοὺς πλέοντας τὴν θάλασσαν. Ἐπειτα δὲ τί ἄλλο ἐκτὸς τούτου (=πρὸς τούτῳ) (θὰ συμβῆ); σεῖς οἱ ἴδιοι (=αὐτοὶ) θ' ἀπαλλαγῆτε (=ἔξω γενήσεσθε) ἀπὸ τοῦ νὰ βλάπτησθε (=τοῦ κακῶς πάσχειν) ὑπ' αὐτοῦ, δὲν (=οὐχ) (θὰ συμβῆ) πλεον, καθῶς κατὰ τὸν παρελθόντα χρόνον κατὰ τὸν ὁποῖον, οὗτος ἀφοῦ ἐπλευσεν εἰς τὴν Ἀῆμον καὶ τὴν Ἰμβρον, ἀπῆλθεν (=ἔρχετο) ἔχων αἰχμαλώτους τοὺς ἰδικούς σας πολίτας, (καὶ) ἀφοῦ συνέλαβε τὰ πλοῖα τὰ ἠγκυροβολημένα ἐν τῷ Γεραιστῷ, εἰσέπραξε ἀναρίθμητα (=ἀμύθητα) χρήματα, τελευταῖον ἀπεβίβάσθη εἰς τὸν Μαραθῶνα καὶ ἀπῆλθεν ἀπὸ τῆς χώρας ταύτης ἔχων τὴν ἱερὰν τριήρη, σεῖς δὲ οὔτε δύνασθε (ἔχετε τὴν δύναμιν) νὰ ἐμποδίζητε ταῦτα (τὰς λεηλασίας ταύτας τοῦ Φιλίππου) οὔτε νὰ στέλλητε βοήθειαν κατὰ τὸν χρόνον (=εἰς τοὺς χρόνους), κατὰ τὸν ὁποῖον ἠθέλετε προσδιορίσει (=οὓς ἂν προθῆσθε).

35. Καὶ ὁμως διατὶ ἀράγε (=τὶ δήποτε), ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε, ὅτι ἡ μὲν ἑορτὴ τῶν Παναθηναίων καὶ ἡ (ἑορτὴ) τῶν Διονυσίων γίνεται πάντοτε κατὰ τὸν ὄρισμένον χρόνον (=τοῦ καθήκοντος χρόνου), εἴτε (=ἄντε) ἐκλεχθῶσι (διὰ κλήρου) (=λάχωσι) οἱ φροντίζοντες περὶ (διοργανωταὶ) ἀμφοτέρων (=ἐκατέρων) τῶν ἑορτῶν τούτων ἔμπειροι (=δεινοὶ) εἴτε ἄπειροι (=ἰδιῶται), διὰ τὰς ὁποίας (ἑορτὰς) (=εἰς ἃ) ἔξοδεύονται τόσῳ πολλὰ χρήματα, ὅσα δι' οὐδεμίαν (=οὐδ' εἰς ἓνα) ἐκ τῶν ναυτικῶν ἀποστολῶν (=ἀποστόλων), (καὶ ἀπαιτοῦσιν αἱ ἑορταὶ αὗται) τόσον πολὺ πλῆθος καὶ προετοιμασίαν, ὅσην δὲν γνωρίζω, ἂν

ἀπαιτῆ (=εἰ... ἔχει) ἄλλο τι ἐξ ὄλων τῶν πραγμάτων (=τῶν ἀπάντων), αἱ δὲ ναυτικαὶ ἀποστολαὶ ὑμῶν (ὅτι) φθάνουσι ἄργα (=ὑστερίζειν) διὰ τὰς περιστάσεις (=τῶν καιρῶν), καθὼς ἡ ναυτικὴ ἀποστολὴ εἰς τὴν Μεθώνην (=τὸν [ἀπόστολον εἰς Μεθ.], ἢ εἰς τὰς Παγασὰς καὶ ἢ εἰς τὴν Ποτεΐδαιαν; διότι ὄλα μὲν ἐκεῖνα (αἱ ἑορταὶ) διὰ νόμου ἔχουσι ὀρισθῆναι, καὶ γνωρίζει ἕκαστος ἐκ τῶν προτέρων (=πρόοιδεν) καὶ πρὸ πολλοῦ χρόνου (=ἐκ πολλοῦ), ποῖος χορηγὸς ἢ γυμνασίαρχος τῆ φυλῆς, πότε καὶ παρὰ τίνας (=τοῦ) καὶ τίνα (πράγματα) ἀφολάβῃ, τί πρέπει νὰ πράττῃ, οὐδὲν εἰς αὐτὰ ἔχει παραμεληθῆναι ὥστε νὰ εἶνε ἀνεξέταστον καὶ ἀόριστον, εἰς δὲ τὰ πράγματα τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν πόλεμον (=ἐν δὲ τοῖς περὶ τοῦ πολέμου καὶ τὴν προπαρασκευὴν τούτου, ὅλα ἀνεξαιρέτως εἶνε ἄνευ τῶν ξεῶς, ἀκανόνιστα, ἀόριστα.

37. Διὰ τοῦτο λοιπὸν (=τοιγαροῦν) εὐθύς ὡς (=ἄμα) ἀκούομεν τι (πολεμικὴν τινα πρᾶξιν τοῦ Φιλίππου) ἀμέσως διορίζομεν (=καθίσταμεν) τριηράρχους καὶ εἰς τούτους ἐπιτρέπομεν (=ποιούμεθα) ἀντιδόσεις καὶ σκεπτόμεθα περὶ προμηθείας χρημάτων καὶ μετὰ ταῦτα ἀποφασίζομεν (=δοκεῖ ἡμῖν) νὰ ἐμβαίνωσιν εἰς τὰ πλοῖα οἱ μέτοικοι καὶ οἱ κατοικοῦντες χωριστὰ (ἀπὸ τοὺς κτήριους των) (οἱ ἀπελευθέροι), ἔπειτα πάλιν (ἀποφασίζομεν) νὰ ἐμβαίνωμεν εἰς τὰ πλοῖα ἡμεῖς οἱ ἴδιοι (=αὐτούς), μετὰ ταῦτα (=εἶτα) (ἀποφασίζομεν) νὰ ἐπιβιβάζωμεν ἐπὶ τῶν πλοίων ἀντὶ ἡμῶν τῶν ἰδίων (=ἀντεμβιβάζειν) αὐτούς (δηλ. τοὺς μετοίκους καὶ ἀπελευθέρους), καὶ τότε πλέον (=εἶτα), ἐν ὅσῳ ἀναβάλλονται (=μέλλεται) ταῦτα (αἱ ἀποφάσεις μας αὐταὶ), ματαιοῦνται εἰς τῶν προτέρων (=προαπόλωλε) ὀσκοπὸς (=τὸ ἐφ' ὃ) διὰ τὸ ὅποῖον ἀποπλέομεν· διότι χάνομεν (=ἀναλίσκομεν) τὸν καιρὸν τῆς δράσεως μας (=τοῦ πράττειν) εἰς τὰς προπαρασκευάς, αἱ εὐνοϊκαὶ περιστάσεις (=οἱ δὲ καιροὶ) τῆς δράσεως (=τῶν πραγμάτων) δὲν περιμένουσι τὴν ἰδικὴν μας βραδύτητα καὶ πρόφασιν (=εἰρωνείαν) (τοῦ νὰ μὴ κάμνωμεν τὰ δέοντα). Αἱ δὲ δυνάμεις ἡμῶν, τὰς ὁποίας (=ἄς) κατὰ τὸν χρόνον, ὁ ὁποῖος μεσολαβῆσεν (=τὸν μεταξὺ) (πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς ναυτικῆς προπαρασκευῆς), νομίζομεν, ὅτι εἶνε ἀρκετὰ δι' ἡμᾶς (=ὑπάρχειν ἡμῖν) ἀποδεικνύονται (=ἐξελέγχονται) εἰς αὐτὰς τὰς καταλλήλους περιστάσεις (=ἐπ' αὐτῶν τῶν καιρῶν), ὅτι δὲν δύνανται νὰ κτηθῶσι τίποτε (=οὐδὲν οἷαί τε οὔσαι ποιεῖν). Οὗτος

ἔχει φθάσει εἰς τόσῃν μεγάλην αὐθάδειαν (=εἰς τοῦθ' ὕβρεως), ὥστε νὰ στέλλῃ τοιαύτας ἐπιστολάς εἰς τοὺς Εὐβοεῖς.

ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ

38. Τὰ περισσότερα (=τὰ πολλά), ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐκ τούτων, τὰ ὅποια ἀνεγνώσθησαν ὑπ' ἐμοῦ, εἶνε ἀληθῆ, ὅπως δὲν ἔπρεπε; ἀλλ' ὅμως (=οὐμὴν ἀλλὰ) ἴσως δὲν εἶνε εὐχάριστον νὰ τὰ ἀκούητε. **Ἀλλ' ἐὰν μὲν**, ὅσα παραλίπη τις ἐν τῷ λόγῳ του (=ὑπερβῆ τῷ λόγῳ), (ἀποσιωπήσῃ), ἵνα μὴ δυσαρεστήσῃ (=λυπήσῃ) (τοὺς ἀκροατάς του), **καὶ ἡ πραγματικότης** (=τὰ πράγματα) **θ' ἀφήσῃ ταῦτα** (τὰ ὅποια ἀπεσιώπησεν ὁ ῥήτωρ) **ἄδικτα** (=ὑπερβήσεται) (δὲν πραγματοποιηθῶσι ταῦτα), (τότε) πρέπει νὰ ἡμιλῆ τις πρὸς εὐχαρίστησιν (=πρὸς ἡδονήν) (τῶν ἀκροατῶν του)· **ἐὰν δὲ ἡ εὐχαρίστησις** ἢ προερχομένη ἐκ τῶν λόγων (=ἡ χάρις τῶν λόγων), εἰς τὴν περίστασιν κατὰ τὴν ὁποίαν (ἔσου) δὲν ἀρομῶζει (=ἂν μὴ προσήκουσα ἦ), **εἶνε πράγματι** (=ἔργῳ) **ἐπιβλαβῆς** (=γίνεται ζημία), **εἶνε αἰσχρὸν** πρᾶγμα (εἶνε ἐντροπῆ) νὰ ἐξαπατᾶτε (=φενακίζεῖν) τὸν ἑαυτὸν σας, **καὶ ἀναβάλλοντες** ὅλα, ὅσα (=ἂν=ἄ ἂν) τυχὸν εἶνε δυσάρεστα (=δυσχερῆ), **νὰ καθυστερῆτε** εἰς ὅλας τὰς ἐπιχειρήσεις σας (=πάντων τῶν ἔργων), **καὶ νὰ μὴ δύνασθε ἀκόμη νὰ ἐννοήσῃτε** (=μαθεῖν) τοῦτο, **ὅτι δηλαδὴ** οἱ διεξάγοντες (=τοὺς χρωμένους) ὀρθῶς τὸν πόλεμον **δὲν πρέπει** ν' ἀκολουθῶσι τὰ γεγονότα (=τοῖς πράγμασι), ἀλλὰ τοῦναντίον αὐτοὶ (πρέπει) νὰ προηγῶνται (=ἔμπροσθεν εἶναι) τῶν γεγονότων (νὰ προβλέπωσι) **καὶ** κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, κατὰ τὸν ὁποῖον (=ὥσπερ) (=καθὼς) ἤθελεν νομίση τις ὡς ὀρθὸν (=ἄξιώσετε) ὁ στρατηγὸς νὰ διοικῆ (=ἡγεῖσθαι) τὰ στρατεύματα, **οὕτω** (πρέπει νὰ νομίζωσιν ὡς ὀρθὸν) **καὶ οἱ** (καλῶς) **σκεπτόμενοι** (=τοὺς βουλευσομένους) νὰ διευθύνωσι τὰ πράγματα (=ἡγεῖσθαι τῶν πραγμάτων), **ἵνα**, ὅσα (=ἂν=ἄ ἂν) φαίνωνται καλὰ εἰς αὐτούς, **ταῦτα** (μόνον) **ἐκτελοῦνται** **καὶ** (ἵνα) **μὴ ἀναγκάζωνται** νὰ ἀκολουθῶσι τὰ συμβαίνοντα.

40. **Σεῖς δέ**, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, **ἂν καὶ ἔχητε** (=ἔχοντες) **μεγίστην δύναμιν** ἐξ ὅλων (τῶν Ἑλλήνων) **δηλ.** **τριήρεις, ὀπλίτας, ἱππεῖς, χρηματικὰ εἰσοδήματα, οὐδὲν μὲν ἐκ τούτων** (=οὐδενὶ τούτων) **ἔχετε μεταχειρισθῆ** (=κέρρησθε) **ποτέ**, ὅπως ἔπρεπε

(=εἰς δέον) μέχρι τῆς σημερινῆς (=τῆς τήμερον) ἡμέρας, δὲν παύετε δὲ ὄλως διόλου (=οὐδὲν δ' ἀπολείπετε) ἀπὸ τοῦ νὰ πολεμῆτε πρὸς τὸν Φίλιππον οὕτω πως, ὅπως ἀκριβῶς (=ὡσπερ) μάχονται οἱ βάρβαροι διὰ τῆς πυγμῆς (=πυκτεύουσι). Διότι καθὼς ὁ κτυπηθεὶς ἐξ ἐκείνων (τῶν βαρβάρων) πάντοτε πάνεται (=ἔχεται) ἀπὸ τὴν πληγὴν τοῦ σώματος, καί, ἂν (=κἂν) εἰς ἄλλο μέρος (τοῦ σώματος) κτυπήσῃς (=πατάξῃς) αὐτόν, ἐκεῖ φέρονται αἱ χεῖρές του δηλ. (εἰς τὸ κτύπημα)· νὰ προτεινῇ ὁμῶς (=προβάλλεσθαι) τὰς χεῖράς του ἢ νὰ παρατηρῇ κατὰ πρόσωπον (=ἐναντίον) τὸν ἀντίπαλόν του (πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τῶν κτυπημάτων) οὔτε γνωρίζει οὔτε θέλει (νὰ κάμῃ τοῦτο). Οὕτω καὶ σεῖς, ἂν πληροφορορηθῆτε (=πύθησθε), ὅτι ὁ Φίλιππος εὐρίσκειται ἐν τῇ (Θρακικῇ) Χερσονήσῳ, ἀποφασίζετε νὰ στέλλητε βοήθειαν ἐκεῖ, ἂν (πληροφορηθῆτε ὅτι εὐρίσκειται), εἰς τὰς Πύλας, (ἀποφασίζετε νὰ στέλλητε βοήθειαν) ἐκεῖ, ἂν (πληροφορηθῆτε, ὅτι εὐρίσκειται) εἰς κανὲν ἄλλο μέρος (=ἄλλοθίπου), τρέχεται κατόπιν αὐτοῦ (=συμπαραθεῖτε) ἐδῶ καὶ ἐκεῖ (=ἄνω κάτω), καὶ διευθύνεσθε ὑπ' ἐκείνου ὡς ὑπὸ στρατηγῶν (=στρατηγεῖσθε ὑπ' ἐκείνου), σεῖς δὲ δὲν ἔχετε σκεφθῆν τίποτε ὠφέλιμον (=συμφέρον) περὶ τοῦ πολέμου, καὶ δὲν προβλέπετε (=προοράτε) τίποτε πρὸ τῶν γεγονότων, προτοῦ δηλαδὴ πληροφορορηθῆτε (=πρὶν ἂν πύθησθε) ἢ ὅτι ἔχει γίνεαι τι ἢ ὅτι γίνεται. Ἀλλὰ ταῦτα ἴσως μὲν ἦσαν δυνατὰ (=ἐνῆν) πρότερον· τῶρα δὲ (τὰ πράγματα) ἔχουσι φθάσει (=ἤκει) εἰς τόσῳ κρίσιμον σημεῖον (=ἐπ' αὐτὴν τὴν ἀκμὴν), ὥστε ταῦτα (δηλ. ὁ τοιοῦτος τρόπος τοῦ πολέμου) δὲν ἐπιτρέπονται πλέον (=οὐκέτι ἐγχωρεῖ).

42. Μοὶ φαίνεται δὲ (=δοκεῖ μοι), ὦ ἄνδρες Ἀθην., ὅτι κάποιος ἐκ τῶν θεῶν ἐξ ἐνδιαφέροντος πρὸς τὴν πόλιν μας (=ὑπὲρ τῆς πόλεως) ἐντρεπόμενος διὰ τὰ νυμβαίνοντα (=τοῖς γιγνομένους) ἐνέβαλεν (=ἐμβάλειν) εἰς τὸν Φίλιππον ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἐπιχειρῇ πολλὰ πράγματα (=τὴν φιλοπραγμοσύνην). Διότι, ἐὰν οὗτος ἤθελε νὰ ἡσυχάζῃ (=ἡσυχίαν ἔχειν) κατέχων, ὅσα ἔχει καθυποτάξει (=κατέστραπται) καὶ ἔχει προκαταλάβει, καὶ δὲν ἔκαμνε πλέον τίποτε, μοὶ φαίνεται (νομίζω), ὅτι εἰς μερικοὺς ἐξ ὑμῶν θὰ ἦσαν ἀρκετὰ (=ἀποχρῆν ἂν) ταῦτα (ἤθελον εὐχαριστηθῆν ἐκ τούτων, ὅτι δηλ. ἡσυχάζει καὶ δὲν πολεμεῖ), ἕνεκα τῶν ὁποίων (=ἐξ ὧν) ἠθέλομεν ἐπισύ-

ρει (=ὄφληκότες ἂν ἡμεν) καθ' ἡμῶν δημοσίᾳ (ἐνώπιον ὄλου τοῦ κόσμου) κατασχύνῃ καὶ τὴν κατηγορίαν τῆς δειλίας καὶ πάντα τὰ αἰσχιστὰ· ἀλλὰ τώρα, ἐπειδὴ ὁ Φίλιππος ἐπιχειρεῖ πάντοτε (νέον) τι καὶ (ἐπειδὴ) πάντοτε ἐπιθυμεῖ (=ὀρεγόμενος) τὸ περισσότερον (=τοῦ πλείονος), ἴσως ἠθέλεν ἐξεγείρει ὑμᾶς (=ἐκκαλέσασθαι) (ἐκ τῆς νωθρότητος), ἐὰν βεβαίως, δὲν ἔχητε ἀπελπιοθῆ (=ἀπεγνώκατε) ὅλως διόλου (περὶ τῆς σωτηρίας σας).

43. Ἐγὼ τοῦλάχιστον ἀπορῶ, ἐὰν (διότι) οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν μήτε σκέπτεται μήτε ὀργίζεται, **βλέπων, ὅτι** ἡ μὲν ἀρχὴ τοῦ πολέμου **ἔχει γίνεσθαι** διὰ τὸ νὰ τιμωρήσωμεν (=ὑπὲρ τοῦ τιμωρήσασθαι) τὸν Φίλιππον, **τὸ δὲ τέλος** (=τὴν δὲ τελευτήν) **αὐτοῦ** (ὅτι) εἶνε (=οὔσαν) τώρα δὰ (=ἤδη) διὰ τὸ νὰ μὴ κακοποιηθῶμεν (=περὶ τοῦ μὴ κακῶς παθεῖν) ὑπὸ τοῦ Φιλίππου. Ἐπὶ ἀλλ' ἀληθῶς (=μὴν) **εἶνε φανερόν** (=δηλόν ἐστι), **ὅτι** οὗτος βεβαίως δὲν θὰ σταματήσῃ (=οὐ στήσεται) (εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις του, ἀλλ' ὅτι θὰ ἔλθῃ καὶ ἐναντίον ἡμῶν), ἐάν τις δὲν ἐμποδίσῃ αὐτόν. Καὶ ἔπειτα (καὶ λοιπὸν) θὰ ἀναμένωμεν τοῦτο (δηλ. τὸ νὰ βαδίσῃ ἐναντίον ἡμῶν), **καὶ νομίζετε, ὅτι** ὅλα εὐρίσκονται εἰς καλὴν κατάστασιν (=καλῶς ἔχειν), **ἐὰν ἀποστείλῃτε** τριήρεις κενὰς (δηλ. ἄνευ πολιτῶν Ἀθηναίων) καὶ τὰς ἐλπίδας, (στρατηγῶν τινος) αἱ ὁποῖαι δίδονται παρὰ τούτου ἢ ἐκείνου (τοῦ ῥήτορος) (=τὰς παρὰ τοῦ δεινός); Δὲν θὰ ἐμβῶμεν εἰς τὰ πλοῖα; Δὲν θὰ ἐκστρατεύσωμεν (=οὐκ ἔξιμεν) ἡμεῖς οἱ ἴδιοι τοῦλάχιστον μετὰ μέρος τινὸς ἰδικῶν μας (=οἰκείων) στρατιωτῶν, τώρα τοῦλάχιστον, ἂν καὶ δὲν (ἐξεστρατεύσαμεν) πρότερον; Δὲν θὰ πλεύσωμεν ἐναντίον τῆς χώρας ἐκείνου; «Λοιπὸν εἰς ποῖον μέρος (=ποῖ) θὰ προσορμισθῶμεν (θὰ ἀγκυροβολήσωμεν);» ἴσως ἐρωτήσῃ τις ἐξ ὑμῶν (=ἤρετό τις). Αὐτὸς ὁ πόλεμος, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θὰ εὕρῃ τὰ ἀσθενῆ μέρη (=τὰ σαθρὰ) τῶν πραγμάτων ἐκείνου, ἀρκεῖ μόνον (=ἂν) νὰ ἐπιχειρῶμεν (τὸν πόλεμον ἐναντίον αὐτοῦ)· **ἂν δμως** (=μέντοι) **καθήμεθα** (ἀδρανεῖς) ἐν τῇ πατρίδι μας (=οἴκοι) ἀκούοντες τοὺς ῥήτορας (=τῶν λεγόντων) νὰ ὑβρίζωνται καὶ νὰ κατηγορῶνται ἀναμεταξύ των (=λοιδορουμένων καὶ αἰτιωμ. ἀλλήλους), **οὐδέποτε** (βεβαίως) **θὰ γίνῃ** εἰς ἡμᾶς τι ἐξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ γίνωσι (=τῶν δεόντων).

45. Διότι, νομίζω, **ὅπου** (=ὅποι) **μὲν ἀποσταλῆ μετὰ τῶν μισθοφόρων** (=συναποσταλῆ) (μόνον) μέρος τι τῶν πολιτῶν (=τῆς πόλεως), καὶ ἂν δὲν (ἀποσταλῶσι) πάντες οἱ πολῖται

(=πᾶσα ἡ πόλις), (ἐκεῖ), *καὶ οἱ θεοὶ* (=καὶ τὸ τῶν θεῶν) *διὰ-
κεινται εὐμενῶς* (=εὐμενές ἐστι), (πρὸς τὴν πόλιν) *καὶ ἡ τύχη*
(=τὸ τῆς τύχης) *ἀγωνίζεται μετ' αὐτῆς· ὅπου δὲ ἀποστείλητε*
(=ἐκπέμψητε) μόνον ἓνα στρατηγὸν καὶ ψήφισμα περιέχον λέ-
ξεις κενὰς (ἀνωφελεῖς) (=κενὸν) καὶ τὰς ἐλπίδας, αἱ ὅποια
παρέχονται εἰς σᾶς ἀπὸ τοῦ (ῥητορικοῦ) βήματος, *οὐδὲν γίνεται*
ἔξ ἐκείνων, τὰ ὅποια πρέπει (να γίνωσι) (=τῶν δεόντων), ἀλλὰ
τοῦναντίον οἱ μὲν ἐχθροὶ μας περιπαίξουσιν (τὰς τοιαύτας ἀπο-
στολάς), οἱ δὲ σύμμαχοι φοβοῦνται τὰς τοιαύτας ἀποστολάς κα-
θὼς τὸν θάνατον (=τεθναῖσι τῷ δέει). Διότι δὲν εἶνε ποτὲ δυνα-
τὸν εἰς μόνον ἀνὴρ (στρατηγός) νὰ δυνηθῆ νὰ πράξῃ δι' ἐσᾶς,
ὅλα ταῦτα, ὅσα θέλετε· εἶνε ὅμως δυνατόν (=ἔστι μέντοι) αὐτὸς
νὰ σᾶς ὑποσχεθῆ καὶ νὰ σᾶς εἴπῃ (πολλὰ) καὶ νὰ κατηγορήσῃ
τοῦτον ἢ ἐκείνον, τὰ δὲ πράγματα (τῆς πολιτείας) ἔνεκα τούτων
ἔχουσι καταστροφῆ (=ἀπόλωλε). Διότι, *ὅταν μὲν ὁ στρατηγός*
ἔχῃ ὑπὸ τὰς διαταγὰς του (=ἡγήται) ἀθλίους ξένους στρα-
τιώτας μὴ λαμβάνοντας μισθὸν (=ἀπομίσθων), (ὅταν) δὲ παρα-
μένωσιν ἐνταῦθα (=ᾧσιν ἐνθάδε) ἀνενοχλήτως (=ῥαδίως) ἄν-
θρωποι, οἵτινες ψεύδονται (=οἱ...ψευδόμενοι) πρὸς ὑμᾶς, περὶ
τούτων, τὰ ὅποια (=ἄν=ἄ ἄν) ἤθελε πράξῃ ἐκεῖ ὁ στρατηγός,
καὶ (ὅταν) σεῖς ἀποφασίζητε, ὅτιδῆποτε σᾶς φανῆ καλὸν (=ὅ,τι
τύχητε) ἐκ τούτων, τὰ ὅποια ἠθέλετε ἀκούσει, (τότε) *τί* (καλὸν)
τέλος πάντων πρέπει νὰ ἐλπίζῃ τις;

47. Πῶς λοιπὸν θὰ παύσωσι (νὰ γίνωνται) ταῦτα; *Ὅταν*
σεῖς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοὺς ἰδίους (πολίτας) *καταστήσητε*
(κάμητε) στρατιώτας καὶ μάρτυρας τῶν πράξεων τῶν στρατηγῶν
(=τῶν στρατηγουμένων), *καὶ (ὅταν)* αὐτοὺς ἐπιστρέψαντας εἰς
τὴν πατρίδα τῶν (=οἴκαδε) *(διορίσητε)* δικαστὰς τῶν εὐθυνῶν
(τῶν στρατηγῶν), ὥστε σεῖς νὰ μὴ γνωρίζητε μόνον ἔξ ἀκοῆς
τὰς ἰδικὰς σας ὑποθέσεις (=τὰ ὑμέτερα αὐτῶν), ἀλλὰ καὶ παρόν-
τες νὰ βλέπητε αὐτάς. Ἀλλὰ τώρα τὰ πράγματα ἡμῶν ἔχουσι
φθάσει (=ἤκει) *εἰς τόσῳ* αἰσχρὰν κατάστασιν (=εἰς τοῦτο αἰ-
σχύνης), ὥστε ἕκαστος ἐκ τῶν στρατηγῶν δις καὶ τρις δικάζεται
παρ' ὑμῖν περὶ ζωῆς ἢ θανάτου, *οὐδεὶς δὲ ἐξ αὐτῶν τολμᾷ*
οὐδὲ μίαν φορὰν (=οὐδ' ἅπαξ) ν' ἀγωνισθῆ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς
μέχρι θανάτου, ἀλλὰ τοῦναντίον οὔτοι προτιμῶσι (=αἰροῦν-
ται μᾶλλον) *τὸν θάνατον τῶν σωματεμπόρων* (=τῶν ἀνδραπο-
διστῶν) καὶ τῶν λωποδυτῶν, ἀπὸ ἐκείνον ὁ ὅποῖος ἀρμόζει.

(=τοῦ προσήκοντος) εἰς αὐτοῦ; (ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης). διότι ἴδιον μὲν (ἄνθρωπου) κακούργου εἶνε (=κακοίργου ἔστι) (πᾶς κακοῦργος ὀφείλει), ἀφοῦ κριθῆ (ἐν τῷ δικαστηρίῳ), ν' ἀποθάνῃ, ἴδιον δὲ στρατηγῶ (ν' ἀποθάνῃ) μαχόμενος ἑναντίον τῶν ἐχθρῶν (τῆς πατρίδος του).

48. Ἐξ ὑμῶν δέ, ἄλλοι μὲν περιερχόμενοι (=περιϋόντες) τὴν ἀγορὰν διαδίδουσι (=φασί), ὅτι ὁ Φίλιππος μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων παρασκευάζει (=πρόπειν) τὴν κατάργησιν τῆς (ἐν τῇ Βοιωτίᾳ) ἡγεμονίας τῶν Θηβαίων καὶ (ὅτι) διαλύει τὸν πολιτικὸν σύνδεσμον (=τὰς πολιτείας) (τῶν Βοιωτικῶν καὶ Ἀρκαδικῶν πόλεων) ἄλλοι δὲ (διαδίδουσι) ὅτι (ὁ Φίλιππος) ἔχει ἀποστείλει πρέσβεις πρὸς τὸν μέγαν βασιλέα (=ὡς βασιλέα), ἄλλοι δέ, ὅτι ὀχυρώνει (=τειχίζειν) πόλεις ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἰλλυριῶν, καὶ ἄλλοι—πλάττοντες (ἐπινοοῦντες) ἕκαστος ψευδεῖς λόγους (περιερχόμεθα (ἀνὰ τὴν ἀγορὰν)). Ἐγὼ δὲ νομίζω μὲν, ὡς ἄνδρες Ἀθην., ἀληθῶς μὰ (=νὴ) τοὺς θεοὺς, ὅτι ἐκεῖνος εἶνε μεθυμένος (=μεθύειν) εἶνε ἐκτὸς ἑαυτοῦ διὰ τὸ μέγεθος τῶν κατορθωμάτων του (=τῶν πεπραγμένων) καὶ ὅτι πολλὰ τοιαῦτα (σχέδια) ὀνειρεύεται (=ὀνειροπολεῖν) ἐν τῇ διανοίᾳ του, διότι βλέπει (=ὀρῶντα) τὴν ἔλλειψιν (=ἐρημίαν) ἀνθρώπων, οἵτινες θὰ ἐμποδίσωσιν αὐτὸν (=τῶν κωλυσόντων) καὶ διότι εἶνε ὑπερήφανος (=ἐπηρομένον) διὰ τὰς πράξεις του, ἀλλ' ὅμως βεβαίως, μὰ τὸν Δία, δὲν (νομίζω), ὅτι ἐκεῖνος προτιμᾷ (=προαρεῖσθαι) νὰ ἐνεργῆ οὕτω πως, ὥστε οἱ ἀνοητότατοι ἐκ τῶν εὐρισκομένων παρ' ἡμῖν νὰ γνωρίζωσι, τί σκοπεύει ἐκεῖνος νὰ κάμῃ· διότι οἱ ἐπινοοῦντες τὰς διαφοροὺς ψευδεῖς διαδόσεις (=οἱ λογοποιοῦντες) εἶνε ἀνοητότατοι.

50. Ἄλλ' εἰάν, ἀφοῦ ἀφήσωμεν ταῦτα, ἐννοήσωμεν (=εἰδῶμεν) ἐκεῖνα, ὅτι δηλαδὴ ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἐχθρὸς μας καὶ προσπαθεῖ νὰ μᾶς ἀποστερῆ (=ἀποστερεῖ) τὰς ἰδικὰς μας κτήσεις καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἔχει δεῖξει αὐθάδη διαγωγὴν πρὸς ἡμᾶς (=ὑβρίκε), καὶ (ὅτι) ἔχει εὐρεθῆ (=εὐρηται) οὗτος, (ὅτι ἐπράξε) ὅλα ἑναντίον ἡμῶν (=καθ' ἡμῶν), ὅσα ἠλίπισαμέν ποτε ἕως τώρα, ὅτι θὰ πράξῃ τις (ὁ Φίλιππος) ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ (ὅτι) τὰ μετὰ ταῦτα (=τὰ λοιπὰ) ἐξαρτῶνται ἐξ ἡμῶν τῶν ἰδίων (=ἐν ἡμῖν αὐτοῖς ἔστι) καὶ, εἰάν (=εἰάν) δὲν θέλωμεν νὰ πολεμῶμεν ἐκεῖ (ἐν τῇ Μακεδονίᾳ) ἑναντίον αὐτοῦ, (ὅτι) ἐδῶ (ἐν τῇ Ἀττικῇ) ἕως θ' ἀναγκασθῶμεν νὰ πράττωμεν τοῦτο (τὸν πόλεμον),

ἐὰν ὅλα ταῦτα ἐννοήσωμεν (=εἰδῶμεν), (τότε) θὰ ἐννοήσωμεν (=ἐγγνωκότες ἐσόμεθα) καὶ ἐκεῖνα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ πράξωμεν καὶ θ' ἀπαλλαγῶμεν (=ἀπηλλαγ. ἐσόμεθα) ἀπὸ τῶν ματαίους καὶ ἀνωφελεῖς λόγους (=τῶν λογοποιῶν): διότι δὲν πρέπει νὰ ἐξετάζητε (=σκοπεῖν), ποῖα (=ἅπτα) ἄρά γε (=ποτε) θὰ εἶνε (=ἔσται) ἢ μέλλουσα κατάστασις (=τὰ μέλλοντα), ἀλλὰ τοῦναντίον (πρέπει) καλῶς νὰ γνωρίζητε (=εὖ εἰδέναι) ὅτι αὕτη (=ταῦτα) (θὰ εἶνε) ἀθλία (=φάῦλα), ἐὰν δὲν προσέχητε εἰς τὰ πράγματα τῆς πόλεως καὶ δὲν ἔχητε τὴν διάθεσιν (=ἐθέλητε) τὰ πράττειτε τὰ δέοντα.

51. Ἐγὼ μὲν λοιπόν, οὔτε ἄλλοτέ ποτε ἕως τῶρα διανοήθην (=εἰλόμην) νὰ ὀμιλῶ πρὸς εὐχαρίστησιν (=πρὸς χάριν) (τῶν ἀκροατῶν μου) (περὶ οἰουδήποτε πράγματος), ἐὰν δὲν εἶμαι πεπεισμένος (=πεπεισμ. ὦ) ὅτι τοῦτο καὶ θὰ σᾶς ὠφελήσῃ (=συνοίσειν), καὶ τῶρα (=νῦν τε) ὅλα, ὅσα φρονῶ, ἔχω εἶπει μετὰ παρρησίας (ἐλευθεροστομίας) (=λεπαρρησίασμαι) κατὰ τρόπον ἀπλοῦν (=ἀπλῶς) καὶ χωρὶς νὰ ἀποκρύψω τι ἐκ φόβου (=οὐδὲν ὑποστειλάμενος). Θὰ ἐπεθύμουν (=ἐβουλόμην δ' ἂν) δέ, καθὼς γνωρίζω, ὅτι σᾶς συμφέρει (=συμφέρον) τὸ ν' ἀκούητε τὰ ἄριστα, οὕτω νὰ γνωρίζω (=οὔτως εἰδέναι) ὅτι (ἢ ἄριστη γνώμη) θὰ ὠφελήσῃ (=συνοῖσον) καὶ τὸν εἰπόντα (προτείναντά) αὐτήν· διότι (τότε) θὰ ἤμην πολὺ (=πολλῶ) περισσότερον εὐχαριστημένος (=ἥδιον ἂν εἶχον). Τῶρα δέ, ἂν καὶ εἶνε ἀδηλα (ἀβέβαια) (=ἐπ' ἀδήλοις οὔσι) ἐκεῖνα, τὰ ὅποια θὰ συμβῶσιν εἰς ἐμὲ (=τοῖς γενησομένοις ἑμαυτῶ) ἐξ αἰτίας τούτων (τῶν λεχθέντων μετὰ παρρησίας ὑπ' ἐμοῦ), ἐν τούτοις ὁμῶς ἔλαβον τὸν λόγον (=αἰροῦμαι λέγειν), διότι εἶμαι πεπεισμένος (=ἐπὶ τῶ....πεπεισθαι), ὅτι αὗται (=ταῦτα) αἱ συμβουλαί μου θὰ σᾶς ὠφελήσουν (=συνοίσειν ὑμῖν), ἐὰν τὰς ἐκτελέσητε. Εἴθε δὲ νὰ ἐπικρατήσῃ (=νικῶ) ἡ γνώμη ἐκείνη, ἣτις πρόκειται νὰ ὠφελήσῃ πάντας ἡμᾶς.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Κικέρωνος. Μετάφρασις Γ' και Δ'. τῶν κατὰ Κατιλίνα λόγων. Πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Γ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου.

Θουκυδίδου. Μετάφρασις Δημηγοριῶν Α' και Β' βιβλίου. Πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Γ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου.

Θουκυδίδου. Μετάφρασις τοῦ ιστοριοῦ μέρους τοῦ Α' και Β' βιβλίου. Πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Β' τάξεως τοῦ Γυμνασίου.

Δημοσθένους. Μετάφρασις τοῦ Α', Β' και Γ'. τῶν Ὀλυνθιακῶν λόγων. Πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Β' τάξεως τοῦ Γυμνασίου.

Δημοσθένους. Μετάφρασις τοῦ Β'. τῶν Φιλιππικῶν. Πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Γ'. τάξεως τοῦ Γυμνασίου.

Τιμᾶται Δραχ. 2.—